

vistnok være meget upassende. Ligesaa nødvendig som en Presselov er, ligesaa nødvendig kunde en Lov være om Tungens Brug. Tungen er et særdeles farligt Redskab (Lat-ter), og det Meste, som kommer i Pressen, det kommer ogsaa fra først af paa Tungen. Tungens Farlighed er Noget, som er almindelig bekendt, man kan ogsaa læse det i Bibelen i 3die Capitel af Jacobs Brev i det nye Testamente; der skildrer han Tungen saa farlig, at jeg troer, Ingen kan skildre Pressen mere farlig, og det er vistnok med Rette. Jeg skal endnu gjøre nogle Bemærkninger. I 12te Paragraph staaer der: „Udgives noget Skrift, hvori der drives Spot med noget her i Riget bestaaende Religions-samfund's Troeslærdomme eller Gudsdyrkelse, straffes den Skyldige med Fængsel fra 1 til 6 Maaneder. Med samme Straf ansees den, der ved et utugtigt Skrift krænker Sædelighed og Blufærdighed.“ Da nu efter Grundloven ethvert Troesamfund skal have fri Gudsdyrkelse her i Landet, saa kunde der vistnok ofte være stor Fristelse til at spotte med deres Troeslærdomme og Gudsdyrkelse, og jeg troer derfor ikke, at der burde fastsættes saa stor Straf herfor. Vi læse i Bibelen, at Propheten Elias spottede Baalsdyrkerne, som dog var et „bestaaende Religionsamfund i Israels Rige,“ men det vilde dog være meget uretfærdigt, om Propheten derfor skulde have været i Fængsel i 6 Maaneder. Jeg skulde ogsaa ansee det for noget underligt at ansætte Straf for et „utugtigt Skrift“, naar det trykkes, da man kan tale, skrive og leve omtrent saa utugtigt som man vil, naar man blot ikke udgiver urugtige trykte Bøger. Jeg holder altsaa paa, at jeg vil stemme for § 18, saa at de hidtil gjældende Anordninger udtrykkeligt blive ophævede, og der bliver fuldkommen Trykkefrihed, men at Enhver, som ved Pressens Brug begaaer en Fornærmelse mod private Personer eller imod Staten, skal underkastes den Straf, som derfor er fastsat i Loven, og at Bogtrykkeren, naar han virkelig er skyldig, ogsaa straffes, det vil sige, naar han ikke paa Grund af sin Næringsvei, men af Interesse trykker et strafværdigt Skrift, saa skal han betragtes som Medskyldig med Forfatteren. Naar han derimod blot driver sin

Næringsvei, skal han ikke straffes, ligesaa lidt som man skal straffe en Bøgmund eller en Færgemand, fordi han beforder en Forbryder. Han behøver ikke at bryde sig om, hvad Hensigt den Mand har, som han beforder, og altsaa mener jeg heller ikke, at en Bogtrykker udenfor det nysnævnte Tilfælde bør være ansvarlig for Skriftets Indhold, thi man bør ikke gjøre en Bogtrykker til Censur; man bør ikke forlange af ham, at han skal gjennemlæse ethvert Skrift, han trykker, og bedømme, om det er strafværdigt eller ikke. Man kan vel sige, saa skal han sikke sig, at Forfatteren bliver tilstede eller at han lever, og jeg skal ogsaa bemærke, at man maa troe, efter Lovudkastet, at, hvis Bogtrykkeren er saa uheldig, at den, som har givet ham Manuscriptet til Trykning, dør, saa skal Bogtrykkeren ogsaa staae til Ansvar, thi saa ophører Skribenten at være „indenfor Statens dømmende Myndigheds Omraade“ (Lat-ter). Der er anført, som Grund for, at man maa have en Presse-lov, at enhver anden Forbryder staaer i et ganske andet Forhold til Forbrydelsen, end Forfatteren af et Skrift af strafværdigt Indhold; han kan lettere opdages, han kan ikke saaledes slippe fra en forbryderisk Handling som Forfatteren. Det troer jeg virkelig ikke er Tilfældet. Dersom Noget betaler en Boghandler eller Forlægger med en falsk Mynt, veed jeg ikke, hvorledes Boghandleren lettere kan oplyse, af hvem han har faaet den falske Mynt, af hvem den er leveret ham, end hvis han kjøber et Manuscript af en Mand, hvem denne er. Jeg synes, at det er lige umuligt. Der begaaes jo ogsaa mangfoldige Forbrydelser, som ikke kunne opdages; der er flere Tyverier, som ikke blive opdagede, end de, som blive opdagede. Af den Grund synes jeg ikke, det er nødvendigt at udgive en saadan Lov som den første Deel af det forelagte Udkast om de formelle Presseforseelser.

Formanden: Jeg turde maaskee erindre om, at det er 1ste Behandling af nærværende Sag, og at, som Følge heraf, de enkelte Paragrapher ikke, uden hvor det er nødvendigt for at oplyse Principerne i Loven, kunne blive Gjenstand for særlig Discussion.